

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN DE GEMEENTE HAARLEM
d.d. 5 april 2018

1. Opening

De voorzitter: Het is allemaal nog een beetje wennen, maar eigenlijk is de bedoeling om gewoon om half acht te beginnen. En ik stel voor dat wij nu ook gaan beginnen. Dus ik open de vergadering. De heer Gertjan Hulster is afwezig. En wij hadden al twee zetels die leeg bleven omdat die leden nog niet beëdigd zijn, dus volgens mij is dat het. Geen andere afmeldingen? Nee? Dan, ja, uit het college wel inderdaad: één wethouder is afwezig, de heer Botter, een andere wethouder die zit in de raadszaal, want die is ook raadslid en wat het zwaarste is, moet het zwaarste wegen. Dus die zit daar. Goed, wij beginnen met het vragenuur.

2. Vragenuur

De voorzitter: En de eerste fractie die een vraag wilde stellen is de Partij van de Arbeid. Mevrouw Schopman.

Mevrouw Schopman: Dank u wel, voorzitter. Nou, het is geen vraag, het is een lijstje aan vragen. Vragen met betrekking tot de onduidelijkheid over de realisatie van het afgesproken percentage sociale woningen binnen het remiseproject. In een jaar tijd heb ik namens de Partij van de Arbeid meerdere malen aan de wethouder vragen gesteld over de nakoming van afspraken en vastgelegde plannen rondom het woningbouwproject De Remise aan de Leidsevaart, waar Hoorne Vastgoed B.V., de ontwikkelaar, middels de gesloten anterieure overeenkomst de vaststelling van het stedenbouwkundig plan van eisen eerste partiële herziening Remise en de brief van de toenmalige wethouder van 13 januari 2015, zich er toe verplicht heeft en er aan gehouden is. De vragen betreffen, met name, de onduidelijkheid over het nakomen van de realisatie van het afgesproken aantal sociale woningen. We hebben het dan over dertig procent en in het project zijn het dan drieënzestig woningen binnen dit Remise-verhaal. De wethouder heeft, tot ons genoegen, keer op keer bevestigd dat Hoorne strikt gehouden zal worden, en blijven, aan die realisatie van het aantal afgesproken sociale woningen en de uitvoering daarvan in blok 7 en blok 6 binnen het Remise-plangebied. Maar, nu lijkt er toch wederom getornd te worden aan deze vastgelegde afspraken en de realisatie. Op 22 februari van dit jaar stelde ik de wethouder in de commissievergadering de vraag: hoe het ervoor stond? En de wethouder gaf aan nét diezelfde dag een zeer positief en constructief gesprek te hebben gehad met Hoorne. Op mijn verzoek zegde de wethouder ook een brief toe, met een weerslag met de uitkomsten van het gesprek. Een brief die zo mooi zou zijn, dat ik hem boven mijn bed zou mogen hangen, zei hij er nog bij. Nou, op die brief, een klein A4'tje, hebben we zes weken zitten wachten. Geeft die brief dan ook de antwoorden op al onze vragen omtrent die realisatie van de, nog niet gebouwde, zevenendertig sociale woningen? Helaas niet. Vandaar dat wij hopen dat de wethouder ons in dit vragenuurtje dan wél de antwoorden kan geven en hier komen de vragen, het zijn er negen; even qua verwachtingsmanagement.

De eerste. Bent u bekend, wethouder, met de inhoud van de brief van de toenmalig wethouder verstuurd op 13 januari 2015 aan de commissie Ontwikkeling, waarin is gesteld, er speelde toen van alles rond de Wagenweg, Vitae Vesper, dat er, onder voorwaarde dat op de Remise minimaal dertig procent sociale woningbouw zou worden gerealiseerd, dat dat bestuurlijk door Pré Wonen en Hoorne B.V., Pré is er inmiddels uit, en Hoorne B.V. geaccordeerd en vastgelegd zou worden en dat de sociale woningbouw aan het begin van de ontwikkeling gerealiseerd zou worden en niet aan het einde van het ontwikkelingsproject, dat dan die dure woningen, aan de Wagenweg, Vitae Vesper, gerealiseerd mochten worden? Bent u bekend met die brief en de inhoud van die brief?

De tweede vraag. Kan de wethouder verklaren waarom is afgeweken van die toegezegde en vastgelegde afspraak om die sociale koopwoningen niet aan het begin van het ontwikkelingstraject te realiseren? In ieder geval de zevenendertig woningen die nu dus nog steeds niet gerealiseerd zijn, terwijl alle andere woningen, de dure woningen, dat wel zijn.

Vraag drie. Is de wethouder bekend met feit dat Overspaarn Makelaardij sinds enige tijd aan geïnteresseerden voor die nog te realiseren zevenendertig sociale woningen in blok 6, meldt aan geïnteresseerden dat dit niet mogelijk is, omdat het appartementencomplex met sociale woningen al is opgeleverd en niet meer beschikbaar is? Zie ook de mailwisseling, als het goed is zijn ze ook toegevoegd deze vraag, dus ook raadsleden: u kunt het zien in uw agenda, met een beetje mazzel, en anders komt dat nog.

Vraag vier. In hoeverre, en zo ja per wanneer, was de wethouder op de hoogte van het feit dat Hoorne Vastgoed wederom denkt uit te kunnen komen onder, in de overeenkomst vastgelegde afspraak, van het realiseren van de totaal drieënzestig sociale koopwoningen? Was de wethouder hiervan wellicht op hoogte gesteld tijdens dat goede, constructieve gesprek met Hoorne van 22 februari?

Vraag vijf. Op 1 mei 2017 kreeg ik via u, als antwoord op mijn vragen, expliciet van Hoorne Vastgoed B.V. de bevestiging dat zij inderdaad, zoals contractueel vastgelegd, dertig procent in sociale segment zouden bouwen, dat, volgens hun rekensom, dat neer zou komen op in totaal drieënzestig sociale koopwoningen waarvan zesentwintig in blok 7 zijn gerealiseerd, boven de Vomer vijfendertig in blok 6 en de twee resterende woningen; daar gingen ze een mooie oplossing voor vinden ook binnen het Remise-plangebied. Hoe verhoudt zich dit echter tot het totaal verdwijnen van blok 6 uit de animatie van Hoorne Vastgoed B.V. op de meest recente verkoopsite? Waar komen die zevenendertig nog te realiseren sociale woningen dan wél binnen het Remise-plangebied? Er zit een mooie foto bij.

Vraag zes. Hoorne Vastgoed heeft de gemeente steeds willen bewegen tot het behouden en toestaan van het parkeerplein voor de Vomer. De gemeente heeft dit, op basis van de anterieure overeenkomst, plan van eisen, het woningbouwprogramma, nimmer toegestaan. De wethouder heeft ons, als raadsleden, in de commissie, meerdere malen toegezegd zich daar ook strikt aan te houden. Hoe verklaart, en duidt, u vervolgens enerzijds: complete verdwijning van geheel blok 6 op de foto, zie de foto, en anderzijds: de ongewenste, en niet toegestane verschijning van het parkeerplein, zoals dus te zien is op die recente animatie op de verkoopsite van het Remise-project?

Vraag zeven. Op welke wijze kunnen, en mogen, wij erop vertrouwen, dat de wethouder, ondanks alle onvermoeibare pogingen van Hoorne om steeds weer onder vastgelegde afspraken overeenkomsten uit te komen, standvastig en daadkrachtig zal vasthouden aan hetgeen is overeengekomen in de anterieure overeenkomst, de brief en het plan van eisen, waardoor die zevenendertig sociale woningen, koopappartementen overigens, tot 170.000 euro vrij op naam, gerealiseerd zullen worden?

Vraag acht. Binnen welk tijdsbestek zal Hoorne Vastgoed de resterende zevenendertig sociale woningen voltooid hebben? Hoe gaat de wethouder daar daadwerkelijk op sturen en welke instrumenten ziet de wethouder als Hoorne in gebreke blijft?

En de laatste. Hoorne Vastgoed lijkt nog vele plannen, bouwplannen, binnen Haarlem te willen realiseren, onder anderen in de ontwikkelzone spoor Zuid-West en ook in Noord, bij de Bison Bowling. Heeft de wethouder er nog wel voldoende vertrouwen in dat deze partij, bij volgende ontwikkelprojecten, zich aan de overeenkomsten en afspraken gaat houden en waar baseert de wethouder dat vertrou ...

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Spijk.

De heer Van Spijk: Ja, dank u wel. Ik heb u ... Want in uw betoog stelt u mij negen vragen, maar er is één aspect wat u niet in uw betoog meeneemt en dat hebben we ook hier meerdere malen in de commissie Ontwikkeling en ook, volgens mij, in de raad besproken, en dat is ook de discussie rondom de verkeersafwikkeling van de Boogstraat, waarbij sprake is van, nieuwe afspraken ook met de bewoners om te kijken of we een andere afwikkeling kunnen krijgen van de parkeerkoffers. Daarbij komt, dat we aan de Stijfsestraat, waar sprake is van een nieuw aangekocht object; het voormalig Hartekamp-object van, door Hoorne Vastgoed en ik heb u ook, ook op uw verzoek, heb ik gezegd van: nou, laten we kijken of we, door die aankoop, die koffer kunnen gebruiken om een betere verkeersafwikkeling te krijgen onder anderen voor de Boogstraat. Ik heb u ook gezegd, en dat deel ik volstrekt, dat wij een aantal, nou zeg toch wel een half jaar, met Hoorne B.V. een lastige relatie hadden om tot een constructief overleg te komen, maar ik heb u gezegd, inderdaad, dat wij op 22 februari heb ik een bestuurlijk overleg gehad met onze stedenbouwkundige, met de ontwikkelaar en een aantal anderen, waarbij ik het gevoel weer had van: he, we zitten weer op hetzelfde traject. Het is volstrekt helder, en dat heb ik, daar is geen enkele twijfel over, dat wij die woningen, die wij hebben afgesproken, zullen gaan bouwen en wij hebben in ieder geval het plan wat daar ligt, dat is het uitgangspunt, maar als er een win-winsituatie kan ontstaan, dan willen we dat in ieder geval goed hebben onderzocht. Wat wij hebben gedaan is, na de tweeëntwintigste is daar een goed bestuurlijk overleg geweest, waarbij ik in ieder geval weer perspectief zag dat we er gezamenlijk uit zijn gekomen. Vervolgens zijn onze stedenbouwkundige en de architect Rijnboutt, zijn met elkaar in maart in bespreking gegaan en hebben verschillende scenario's van dit plan besproken en zij hebben gezegd van: nou, hier zijn een aantal alternatieven waar we een oplossing kunnen vinden. Waarbij we het aantal woningen houden, zelfs mogelijk meer woningen kunnen realiseren. Maar die verschillende scenario's die zijn in maart in een workshop met elkaar besproken. En dat gesprek wordt nu in april verder vormgegeven. Er zijn verschillende modellen. Elk model heeft z'n voordeel, dat is zo, maar dat zal nu dus verder worden vormgegeven en ik heb zelf in ieder geval gevraagd om, als die workshop, de vervolgworkshop, waarbij die verschillende modellen zijn bestudeerd, en dat gaat ook over parkeerdruk, gaat over schaduwwerking, gaat over verkeersafwikkeling, zijn allerlei aspecten die een rol spelen, dan zal ik u daar zeker over informeren en u zult ook uiteindelijk, als wij met een alternatief plan komen, nogmaals: het plan wat er ligt is altijd het uitgangspunt, maar als we daar met een beter plan komen, dan zult u daar op een gegeven moment een klap op moeten geven, want dat is uw bevoegdheid. Dus nogmaals; we zijn ... Ik begrijp uw ongeduld, ik begrijp ook een deel van uw frustratie, maar ik heb wel het gevoel dat we met elkaar nu bezig zijn om dit op een constructieve manier op te lossen, waarbij we ook de verkeersafwikkeling voor de bewoners uit de Boogstraat op een betere manier kunnen afwickelen en de verkeersafwikkeling kunnen spreiden. Ik ben bekend ... U stelde me negen vragen met de correspondentie, maar u bent ook bekend met het feit dat er zich, los van de correspondentie, ook nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan, onder anderen dus discussies met de bewoners en met u, om te kijken naar die verkeersafwikkeling en ook de aankoop van Hartekamp. Voorzitter, ik denk dat dat ongeveer de punten zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schopman.

Mevrouw Schopman: Ja, nou los van het feit dat ik vind dat u slechts op één vraag eigenlijk echt ingaat en dat ik nog steeds, net als in die brief, geen antwoorden krijg op al mijn andere vragen. Dus ik wil gewoon wel antwoord op de vragen die voorliggen, want wat u steeds zegt, en dat zegt u ook een beetje vaag in die brief die we uiteindelijk kregen is: ja, nee, maar, we gaan het echt wel realiseren. Maar de afspraak en de anterieure overeenkomst en de brief van de voormalig wethouder en wat wij hier bij plan van eisen hebben

vastgesteld, is dat binnen het Remise-planproject, daar zouden die zevenenzestig woningen komen, of drieënzestig. Niet ergens anders, nee, dáár. En dat Hoorne, want die variant heeft hij al vaker naar binnen geschoven bij de commissie; van, goh, ze willen bij de Stephensonstraat, daar willen ze ook sociaal toevoegen: fantastisch, willen wij ook dolgraag! Hoe meer, hoe beter. Maar dat laat onverlet, wat ze in de Stephensonstraat, bij Bison Bowling, in de weet-ik-veel waar ze het allemaal willen gaan doen, op de maan, het maakt me niet uit. Sociale huur, hartstikke fijn. Sociale koop, bestaat niet meer. Maar op het Remise-project, die sociale koop die is toegezegd, die is vastgelegd, waar iedereen zijn handtekening onder heeft staan ...

De voorzitter: Wat is uw vraag?

Mevrouw Schopman: ... daar moeten ze aan voldoen.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

Mevrouw Schopman: Nee, dat is mijn opmerking ...

De voorzitter: Ja, dat weet ik. Maar dit is een vragenronde, dus als u een vraag stelt dan kunnen we afronden.

Mevrouw Schopman: Mijn vraag is, dat ik geen antwoord krijg van de wethouder, keer op keer, of aan die toegezegde hoeveelheid woningen van drieënzestig binnen het Remise-planproject, of dáár aan voldaan wordt? En het maakt me niet uit wat daarbuiten nog gebeurt. Dat maakt me wel uit, maar voor dit niet.

De voorzitter: Dank u wel, dank u wel. Ik zie dat de heer Garretsen ook een vraag wil stellen.

De heer Garretsen: Voorzitter, ik wil eerst het antwoord van de wethouder afwachten op de vraag ...

De voorzitter: Nee, want we gaan geen debat voeren. Er is een vraag gesteld, er is een antwoord gegeven. Mevrouw Schopman heeft de kans gehad nog een vraag te stellen. U heeft die kans ook. Daarna vraag ik nog één keer aan de wethouder om antwoord te geven.

De heer Garretsen: Dan stel ik een aanvullende vraag aan de wethouder. Er zijn dus andere plannen: a. die andere plannen, is dat op initiatief van u? Want zo doet u nu voorkomen, in plaats van Hoorne Vastgoed en b. als die andere plannen worden gerealiseerd, is dan weer een ander bestemmingsplan mogelijk, waar zienswijzen op moeten worden ingebracht, waar beroep en bezwaar tegen kan worden gemaakt? Dat is dan mijn tweede vraag aan de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het. Wethouder.

De heer Van Spijk: Ja, ik heb inderdaad, mevrouw Schopman, niet nog een aantal vragen, daar heeft u gelijk in, die had ik even moeten meenemen in beantwoording. Dus het betreft: wat voor instrumenten hebben we? Nou we hebben, inderdaad, een anterieure overeenkomst. U geeft terecht aan: daar kunnen we ook, ja, zouden we juridisch kunnen uitvechten, maar in eerste instantie zijn we in nu in een constructief overleg om die woningen te realiseren. Laat ik dat even vooropstellen. Maar ...

Mevrouw Schopman: Binnen het Remise-project, dat is steeds ...

De voorzitter: Geen interrupties ...

Mevrouw Schopman: Ja wél voorzitter, want dat is steeds mijn vraag waar ik geen antwoord op krijg.

De voorzitter: Mevrouw Schopman, mevrouw Schopman, wij hebben een vragenuur en u krijgt antwoord op uw vraag ...

De heer Garretsen: Wij krijgen geen antwoord voorzitter, (...) moet antwoord geven ...

De voorzitter: De wethouder heeft het woord om een antwoord te geven.

De heer Van Spijk: U heeft mij ook, deze raad heeft mij ook opdracht gegeven om te kijken of ik een betere verkeersafwikkeling kan realiseren rondom de Boogstraat. Er zijn hier heel veel bewoners geweest die hebben ingesproken. Ik zie daar een mogelijkheid, daar zien onze verkeerskundige, stedenbouwkundige. En we kijken dus naar een totaalplan van dat deel waar die woningen in worden gerealiseerd, om dat te optimaliseren. Als u zegt: ja, doet u dat niet. Ja dan hebben we weer een ander probleem en dan laten we weer een andere kant liggen. En dat is, die opdracht heeft u mij ook gegeven en die zijn wij heel serieus aan het onderzoeken. Maar goed, u vroeg mij nog, inderdaad, wat voor juridische mogelijkheden hebben we? We hebben natuurlijk een anterieure overeenkomst, we kunnen dat aanvechten, wat u zegt, er komen nog meer bouwprojecten; als deze ontwikkelaar willens en wetens niet meewerkt, dat beeld heb ik op dit moment dus niet, dan zouden wij ook bij andere projecten daar natuurlijk zaken ... We kunnen ook zeggen: ja, u heeft zich niet aan eerdere afspraken gehouden, et cetera, et cetera. Daar zijn natuurlijk een aantal instrumenten voor. Maar nogmaals, we zijn met elkaar bezig om deze puzzel op te lossen en ik heb er vertrouwen in dat er een plan komt wat het aantal woningen, wat is afgesproken, ook gaat brengen. Inderdaad, dan naar de heer Garretsen. Dus als dat plan net iets anders in elkaar zit, dan zal dat leiden tot een, of een bestemmingsplanwijziging of een omgevingsvergunning, afhankelijk van: ga je heel veel bouwlagen erbij bouwen, of kan het binnen de huidige volume. Dus dat is iets wat we onderzoeken, maar dat doen we altijd. En als het allemaal niet lukt, kunnen we altijd nog terugpakken op het oude plan.

De heer Garretsen: Voorzitter, even heel kort. Dank voor het antwoord, wethouder. Mijn eerste vraag was: is er een initiatief om het plan te veranderen van ú uit gegaan, of van Hoorne?

De heer Van Spijk: Het is eigenlijk een combinatie van de discussie rondom die verkeersafwikkeling. Daar is de situatie ontstaan dat de Hartekamp ook is aangekocht door Hoorne Vastgoed en toen is er, in dat overleg, gekeken van: is dat niet een oplossing? Dat is ook door u gevraagd hier; gaat u dat bestuderen? Dus het is een gecombineerd initiatief.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede vraag, want ... Dit is geen debat: er zijn vragen gesteld, er is een antwoord gegeven en ik denk dat het een onderwerp is wat zeker terug moet komen in de commissie. Goed. De heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja voorzitter, dank u wel. Laatst hoorden wij in het nieuws dat de NOS NTR naarstig op zoek zijn naar een mooie locatie voor de intocht van Sinterklaas. En dat nog geen enkele stad zich had aangemeld. Inmiddels zijn er wel een paar steden die zich hebben aangemeld, maar de belangrijkste vraag natuurlijk, wij hebben in Haarlem al de originele Pakjesboot, we hebben natuurlijk de mooiste stad van heel Nederland, dus de vraag is: gaan wij ons, als Haarlem, aanmelden voor de officiële intocht van Sinterklaas? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het klopt dat er een brief is gestuurd door de NOS dat men geen plaats had, dat heeft ertoe geleid dat er een aantal plaatsen zich hebben aangemeld. Wij hebben het er ook even over gehad en hebben gezegd dat we daar in ieder geval nu, als Haarlem, niet voor willen opteren. Het hoofdpunt is, denk ik, dat op het ogenblik het redelijk gecompliceerd is om het te organiseren en wij willen een heel leuk feest, juist ook voor de kinderen in Haarlem. En wat ons betreft is dát onze prioriteit; een mooie intocht in Haarlem en niet een leuk televisieprogramma. Maar overigens zijn er een flink aantal gemeenten, ondertussen, die zich hebben aangemeld dus ik ga ervan uit dat ook in de behoefte aan een nationale intocht kan worden voldaan.

De voorzitter: De heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, een aanvullende vraag. Is nou uw belangrijkste reden dat er andere aanmeldingen zijn, of dat u kennelijk, misschien, twijfels heeft of de intocht wel gezellig is?

De voorzitter: Volgens mij heb ik gezegd dat onze prioriteit ligt bij een leuk Sinterklaasfeest in Haarlem en bovendien zijn er al, dus dat is het eerste, en het tweede is: er zijn al aanmeldingen van andere gemeenten.

De heer Van den Raadt: Dan een laatste aanvullende vraag. Bent u van ooit Haarlem, bent u van plan ooit Haarlem in deze periode aan te melden als een stad voor de intocht van Sinterklaas, of blijft u misschien van mening dat het misschien nooit echt gezellig wordt, door omstandigheden en dat dat altijd het excuus zal zijn?

De voorzitter: Ik sluit helemaal niet uit dat wij dat best een keer kunnen doen. Maar, nogmaals, nu was onze prioriteit een andere en hebben we gezegd van: wij wilden ons nu niet aanmelden.

De heer Van den Raadt: Dan spreek ik u volgend jaar weer.

De voorzitter: Goed, dank u wel. En dan gaan wij naar Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Sinds de invoering van het nieuwe parkeerbeleid, dat weten we allemaal, mag er tegen betaling overal geparkeerd worden in de wijken om het centrum heen. We hebben ook hier met z'n allen afgesproken dat dat maximaal voor één uur mag en kan. Ik heb daar, voor de verkiezingen, in de interpellatie ook aandacht voor gevraagd. De wethouder voelde zich toen door de actuele vraag een beetje overvallen, maar sindsdien is er niks gebeurd, er is niks veranderd; je kunt, als je eenmaal betaald hebt, voor vijf minuten bijvoorbeeld, kun je daarna niet meer verlengen. Dat is niet hoe we het hier hebben afgesproken. De simpele vraag is, voorzitter: wat gaan we hieraan doen?

De wethouder: Wethouder Sikkema.

Mevrouw Sikkema: Ja, ik was wat overvallen omdat ik dat toen niet wist. Wat ik ... Ik denk wat belangrijkst is dat we bezig zijn met de informatienota om de voortgang van moderniseren parkeren aan u aan te bieden, dat we dat ook met elkaar in een commissie kunnen bespreken. En daar is dit ook één onderdeel van. Wat ik u wel kan zeggen, en het lijkt me goed om dan daar verder over te debatteren, is dat bij de uitwerking van die maatregel, het voor parkeerders inderdaad niet mogelijk is, als je eenmaal hebt aangemeld, om dat daarna nog een keer te doen, omdat de maatregel alleen registreert diegene; dit kenteken heeft zich aangemeld en niet voor hoe lang? En daartoe is het systeem niet in staat. Dat is trouwens elders in Nederland ook meestal niet het geval. Maar, en er zijn nog een paar van die technische aspecten die ik in de brief wil opnemen, naast invoering van het bezoekersparkeren. Dus het lijkt me goed om dan echt meer inhoudelijk daar op in te gaan. Maar het is niet zo dat er niks gebeurt, we werken allemaal nog steeds keihard aan de uitvoering van het

systeem. U zegt, want dat wil ik nog wel aangeven, want u zegt: dat hebben we niet met elkaar afgesproken. Wij hebben met elkaar afgesproken dat dat maximaal één uur is en we hebben niet met elkaar afgesproken, tot in detail, wat dat inhoudt. Daar heeft u een mening over, het lijkt me goed om dat dan in een commissie te bespreken. April gaan we niet redden, want dan moet het dinsdag in het college zijn en dan is de informatienota nog niet klaar, dus dat wordt de commissie van mei.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Aynan nog?

De heer Aynan: Ja, voorzitter, toch even reactie. Kijk, het antwoord van de wethouder is niet eenduidig. Dán kun je onbeperkt verlengen, dat was dan software-technisch niet af te dwingen of zoiets en dán is het weer per inlogmoment. Voorzitter, dit is wél wat we afgesproken hebben en ik ben benieuwd, ik ben benieuwd naar de nota. Laat u mij alstublieft even uitpraten, dan zullen we daar ...

De voorzitter: Nee, nee, nee, want u kunt nog een vraag stellen. Ik heb toch de indruk dat hier het verkeerde beeld gaat ontstaan dat het onderwerp besproken wordt. U kunt alleen nog een aanvullende vraag stellen.

De heer Aynan: Laat maar zitten.

De voorzitter: Is goed. Dan gaan wij over naar vaststellen van de agenda. Er zijn twee onderwerpen voor vanavond. De heer Van den Raadt u had ook een vraag nog? Over dit onderwerp?

De heer Van den Raadt: Ja over de agenda, want ik heb namelijk een probleem, kijk, met ... Het vragenuur, dat gaat altijd over actuele vragen die je vierentwintig uur van tevoren moet aanmelden, maar ik heb nu een vraag binnengekregen die binnen die vierentwintig uur is gevallen, dus ik had hem niet kunnen aanmelden. Maar dat gaat over iets wat woensdag gaat spelen, en we mekaar daarvóór niet meer treffen, want we treffen mekaar pas waarschijnlijk weer donderdag. Dus ik zit nu een beetje met een dilemma; of ik nog de gelegenheid krijg om een vraag te stellen daarover, of dat ik het gewoon nu als onderwerp moet agenderen?

De voorzitter: Dat is in principe ook te laat, maar als u nu direct uw vraag stelt kunnen we zien wat we ermee kunnen.

De heer Van den Raadt: Oké. Nou, u weet dat ik eerder vragen heb gesteld over de opvang bij de Boerhaave. Toen heeft wethouder Botter gezegd: daar komen personen uit de opvang en de GGZ. Buurtbewoners hebben nu een brief gekregen met een uitnodiging voor woensdag 11 april, dus dat is, daarom kunnen we er niet meer over spreken. Maar in die brief staat dat, omdat de sloop van een nieuwbouw op deze locatie met tenminste één jaar vertraagd is, heeft de gemeente met de eigenaarsstichting Sint Jacob overlegd om het gebouw langer te gebruiken voor het tijdelijk onderdak geven aan mensen en eventueel ondernemers die daar veel behoefte aan hebben. In de buurt is nu de veronderstelling dat er een soortement Belcanto komt, maar ik vind dat toch wel een groot verschil met dat daar personen uit de opvang en GGZ komen, dus de vraag is: ten eerste de vraag; komt het dat het weer een jaar langer openblijft, de kip en het ei, omdat wij elke keer maar blijven huren en ze denken: dat huren is wel prettig dus we gaan helemaal niet nieuwbouwen? En ten tweede de vraag: komt er nog een brief waar gewoon echt in verteld wordt wie daar komt te zitten, in plaats van mensen, ja, het zijn mensen, natuurlijk, en ondernemers, dat zijn misschien ook ondernemers, maar dat er gewoon iets specifieker verteld wordt wat er werkelijk aan de hand is, zodat mensen ook op die woensdagavond komen? Want nu hoor ik veel berichten dat mensen denken: oh, Belcanto komt hier, wat leuk, daar hoef ik niet naartoe.

De voorzitter: Ja, op deze vragen kan op dit moment hier geen antwoord gegeven worden. Ik denk dat het goed is dat gevraagd wordt om schriftelijk te reageren. Dan hebben wij voor vanavond, dat wilde ik u meegeven, twee dingen te doen. Namelijk: zo meteen is er gelegenheid voor de heer Berkhout om een reflectie te geven op de voortgang van de besprekingen om te komen tot een nieuw college.

3. Benoeming commissie Geloofsbrieven

De voorzitter: En in de tweede plaats, en in de tijd wat ik dat er graag vooraf laten gaan, is het de bedoeling dat er een commissie komt voor de geloofsbrieven en dat zou dan voor vier jaar moeten gelden. Wij hebben binnenkort weer twee mensen die moeten worden toegelaten. Daar moeten we een commissie voor hebben. Er is in de oude raad, is er gekeken naar de manier waarop wij personen aanwijzen. Dat moet eigenlijk schriftelijk. Ik kom met een voorstel waarom dat ook anders zou, of hoe dat ook anders zou kunnen, maar dat hebben we op dit moment nog niet geregeld. Dus de bedoeling is dat wij een commissie gaan benoemen voor het onderzoek van de geloofsbrieven. Dat is van belang voor de volgende vergadering, want dan zijn er twee leden van deze raad die gekozen zijn en die hun geloofsbrieven gaan inleveren en dan graag ook beëdigd willen worden en toegelaten. Daar is een voordracht voor, maar die moet dus schriftelijk worden bevestigd en ik wil graag een stemcommissie aanwijzen, conform het reglement, bestaande uit de heer Ron Dreijer, de heer Moussa Aynan en mevrouw Meryem Çimen. Die installeer ik tot stemcommissie en dan wordt nu het schriftelijke formulier rondgedeeld voor de benoeming van de commissie Onderzoek Geloofsbrieven en voorgedragen zijn: de heer Visser, mevrouw Wisse, de heer Jurrit Visser, mevrouw Wisse en de heer Drost. Ik stel voor dat u inderdaad de stem uitbrengt. En daarna schorsen wij even, om de net benoemde stemcommissie in staat te stellen om de uitslag vast te stellen. Nee, om te melden wat de uitslag is van de verkiezing, want ú stelt uiteindelijk het resultaat vast.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik kan u medelen dat de stemming heeft opgeleverd dat de voorgedragenen met vijfendertig stemmen vóór, dat is unaniem, zijn gekozen. Wij hebben dus een commissie Onderzoek Geloofsbrieven en we zijn benieuwd naar het resultaat van hun werk. Dat horen we binnenkort, althans van de eerste ronde. En dan ga ik graag over naar het volgende punt: de reflectie op de voortgang besprekingen nieuw bestuur door de fractievoorzitter van de grootste fractie in deze raad, de heer Berkhout. U heeft het woord.

4. Reflectie op voortgang besprekingen nieuw bestuur

De heer Berkhout: Dank u wel, voorzitter. Ja, toch altijd weer een bijzonder moment. We zijn nu twee weken verder, eigenlijk, als het gaat om de uitslag van de verkiezingen en het waren, kan ik wel zeggen, intensieve twee weken. Daar kan mijn baas van mijn andere baan ook over meepraten, hij heeft me nauwelijks gezien daar. Maar het is, het heeft wel wat opgeleverd. Ik heb in deze twee weken twee verkenning rondes gevoerd, met alle elf partijen in de raad. Ongeveer anderhalf uur per partij ervoor uitgetrokken. En daar wil ik jullie, allereerst, allemaal hartelijk voor bedanken. Ik heb die gesprekken als zeer constructief ervaren en het heeft ook zeer veel opgeleverd. En daar kom ik later nog wel op terug. Maar, daar ook heb ik ook geproefd dat het nu ook wel tijd is om het proces een nieuwe fase in te laten gaan, een versnelling. En ik hussel deze woorden altijd door elkaar, maar ik noem deze fase de 'verdiepende verkenning'. En het is ... Hoe kom je daar dan? Het is eigenlijk, als je al deze elf partijen zo weegt en alle gesprekken meemaakt, is het zaak van: hoe komen we dan tot een mogelijke coalitievorming? Welke scenario's passeren dan de revue? Nou, dan ga je afpellen. Dan ga je afpellen welke partijen kunnen een numerieke meerderheid vormen? Welke partijen zijn eerder geneigd om te zeggen: voor ons past enige bescheidenheid? En, maar belangrijker nog, met welke partijen proef je de bereidheid en de overlap om tot een gezamenlijke visie te komen met gedeelde prioriteiten, als het gaat om

de uitdagingen waar deze stad voor staat. En die uitdaging heb ik ook vorige week, in dit gesprek, in deze update, meegegeven, zijn allereerst: de woning schaarste die we allemaal meemaken. Je zoekt daar naar gedeelde perspectieven. Daarnaast ook duurzaamheid. Ik heb eigenlijk deze twee prioriteiten als, nou, logischerwijs vanuit GroenLinks, als zwaarwegend meegegeven, maar dat heb ik ook geproefd bij de partijen, waar ik zo op zal komen, met wie ik de verdiepende verkenning in zal gaan. Maar daarnaast is ook heel erg van belang; de participatie met de stad en de open houding richting deze hele raad. Dat zijn afwegingen die voor mijn partij zeer zwaarwegend zijn, om tot uiteindelijk mogelijke, of een nieuwe coalitie te komen. Nou, lang verhaal, maar waar kom je dan op uit? En ik kan u zeggen dat ik dan uitkom op een verdiepende verkenning met de volgende partijen: dat is allereerst de Partij van de Arbeid, daarnaast D66 en daarnaast het CDA. En noem met nadruk een 'verdiepende verkenning' en dat is nog niet meteen de formatie. Dat is een stap in het proces waarbij je zegt van: deze partijen bieden, op dit moment, het meeste programmatische overlap en de meeste gedeelde perspectieven als het gaat om die uitdagingen waar we voor staan en met name ook; hoe zoek je nou die verbinding met de stad? Dat neemt niet weg, dat alle partijen die daarbij eventjes niet worden genoemd, niet die uitdaging hebben. Dat heb ik ook eerst gezegd, in het eerste verhaal, eerste deel van mijn verhaal. De input die ik heb meegekregen die wil ik een plek gaan geven in het vervolgproces. En dat heeft ... Daarmee wil ik ook zeggen: wat GroenLinks betreft zal dit mogelijke coalitieakkoord een open akkoord zijn. Een akkoord wat niet dichtgetimmerd is, want wat ons betreft is dat niet meer iets van deze tijd. We zitten hier met twaalf partijen in de raad. Natuurlijk maak je, op hoofdlijnen, akkoord met de partijen met wie je een coalitie zal vormen, maar er zit ontzettend veel kennis, en dat is mij nog eens bevestigd in de afgelopen weken, ook in dan mogelijk, in de toekomstige oppositie. Er zit in deze hele raad veel kennis en, om die gezamenlijkheid vorm te geven, zal dat, wat ons betreft, een vorm krijgen van een open coalitieakkoord. Daarnaast kan ik me wel voorstellen, ik heb alle fractievoorzitters overigens vandaag persoonlijk benaderd en bij een groot deel van heb was er begrip voor deze voorlopige keuze, maar bij enkelen ook teleurstelling en ik wil daarbij nadrukkelijk eventjes de VVD noemen. Want ik kan me die teleurstelling heel goed voorstellen. En ik moet allereerst zeggen dat ik de VVD, de gesprekspartners, of de onderhandelingsdelegatie van de VVD, als uiterst constructief heb ervaren en het is in het verleden wel eens anders geweest. Wat dat betreft: bravo voor die nieuwe constructieve houding die ik heb ervaren. Echter, het zal denk ik ook niemand verbazen, dat wij inhoudelijk of programmatisch niet direct de meest natuurlijke partners zijn. En dat is op dit moment een reden om te zeggen: wij gaan met deze vier partijen de volgende verdiepende verkenning in. Mochten we daar tegen hobbels oplopen die onoverkomelijk zijn, dan zal er weer een stap terug gemaakt worden. Maar dat is wel de reden om nu een vervolgstap te zetten. Ik heb ook met de lokale partijen gesproken. Ja ... Met ... En daar was ook, hebben we ook geproefd dat er wel de bereidheid was om te zeggen: joh, wij willen best ook aan deze coalitie meedoen. Maar tot op heden heb ik nog niet de ... Dat is ook lastiger he, gezien de numerieke aantallen, daar moet dan een soort van, hoe noem je dat, een soort van cohesie ontstaan, dankjewel. En tot op heden heb ik die ook nog niet gezien. Ik zag wel veel bereidheid om mee te doen, maar ook dat is een afweging geweest in dat hele afpelverhaal, om te zeggen: ik ga nu met deze vier partijen de verdieping in. Dan wil ik nog eventjes stilstaan bij het vervolgproces, want, zoals ik zei zullen wij nadrukkelijk streven voor een open coalitieakkoord en dat wil ik ook als eerste bij deze gesprekspartners neerleggen. En daarnaast ben ik voornemens om de input die ik heb opgehaald, en dat is bij elke partij weer specifiek. Bijvoorbeeld, een tipje van de sluier; als het bij OPH, de OP Haarlem, heeft ontzettend veel informatie meegekregen van hoe het nou met de ambtelijke organisatie in elkaar zit, hoe het met het financiële situatie van de stad gesteld is. En dat is eventjes nog algemeen, maar ik heb van elke partij zo specifieke informatie ontvangen. Denk ik van: dit moet ook een rol krijgen in het coalitieakkoord. Last but not least, ik denk dat een goeie basis om tot verdere, een coalitieakkoord te komen, heeft ook te maken met de setting die je daarvoor kiest. En wat ons betreft doen we dat niet op het stadhuis, maar kiezen we daarvoor een setting, een locatie, die wat mij betreft ook symbolisch laat zien dat wij openstaan voor de initiatieven uit de stad. We zullen de

onderhandelingen gaan voeren vanuit DeDAKKAS. En daar wil ik het, wat dit betreft, voor nu bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er op dit moment nog vragen of reacties? Mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Ja, ho, er zit tegenwoordig een plintje achter mij, waardoor de stoel wat minder fijn wegschuift. Maar allereerst dank aan de heer Berkhout voor de update. We werden ook geadresseerd, dus het lijkt mij passend dat wij daarop reageren. We hebben inderdaad twee hele fijne gesprekken gevoerd. De VVD ontving, ook vanavond weer, complimenten op onze constructieve houding en onze bereidheid. De onderhandelingen gaan, zoals de heer Berkhout aangeeft, een volgende fase in; de verkennende gesprekken. Van verkennende gesprekken gaan we naar de verdiepende verkenning en daar is de VVD, zoals gezegd, niet voor uitgenodigd. En het ingeslagen pad roept bij ons verbazing op. Negenduizend kiezers worden op dit moment achtergelaten op een kruising. Waarom? Wij hopen dat de heer Berkhout in de toekomst dit besluit toch nader kan toelichten. Want hoewel er bewust nog niet over een formatie wordt gesproken, kiest de heer Berkhout ervoor om nu niet verder te praten. En uit de toelichting van de heer Berkhout blijkt, dat de lokale partijen en de SP, met onderbouwing, afvallen. En dan blijven er vijf partijen over. En wat ons betreft zijn dat vijf partijen om mee verder te praten. Sterker argument om niet met ons verder te praten, in de verdiepende verkenning, hebben wij niet gehoord. Ook wij vinden duurzaamheid belangrijk, ook wij willen de wachtlijsten bij de sociale huurwoningen wegwerken en wij willen ook zorgen voor betaalbare woning en ook wij vinden dat wie zorg nodig heeft, zorg moet krijgen. De VVD is bereid om mee te werken en mee te denken. En volgens ons sluit dat prachtig aan bij een open coalitieakkoord. Dat is waar verschillende partijen samen kunnen werken aan iets moois voor de stad. Maar de deur gaat dicht, en wij staan aan de verkeerde kant van de deur. Maar, er wordt voorgehouden: de deur zit nog niet op slot, want er is nog geen formatie gestart, het zijn verdiepende verkennende gesprekken. Wij zijn benieuwd; wanneer is die verkenning afgerond en wanneer komt onze kans om mogelijk nog in te brengen dat wat wij te bieden hebben, mogelijk veel beter zal zijn voor de stad, dat er veel meer te halen valt voor GroenLinks? Voorzitter, laten we vooropstellen; de VVD wil vooral uitspreken dat we nog steeds bereid zijn om deel te nemen aan deze gesprekken en wij doen een handreiking, naar de heer Berkhout, om ons mee te laten praten, als vijf partijen. En wij hopen dat de heer Berkhout deze handreiking ook van ons aanneemt. En daarnaast doen we die handreiking ook aan de overige partijen die zijn uitgenodigd om ons daarbij uitnodigen om samen te kijken hoe we wat moois kunnen neerzetten voor deze stad.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Roduner.

De heer Roduner: Ja voorzitter, het lijkt me ook wel gepast om ook nog onze reactie te geven op het voorstel wat de heer Berkhout doet. Nou wij zijn blij ... Vorige week hebben we denk ik al wat inhoud gegeven over de stand van zaken. Sindsdien hebben wij geen nieuwe gesprekken meer gevoerd, dus in dat opzicht heb ik weinig nieuws toe te voegen, inhoudelijk. Maar we zijn blij dat we zijn uitgenodigd voor een volgende ronde van, ik moet er nog even aan wennen, verdiepende verkenning. We herkennen de programmatische overlap met de genoemde partijen. Als ik van een afstandje kijk, maar mijnheer Berkhout moet dat denk ik zelf verder invullen, maar kan ik me voorstellen dat er meer afstand zit met de VVD. Toch waardeer ik, nou ook, zeer de bereidheid van mevrouw Sterenberg en de VVD-fractie om mee te denken, mee te doen en mee te praten. Maar dat geldt niet alleen voor de VVD, dat geldt voor de hele raad. Die open, transparante en bereidheid te luisteren naar elkaar, die waarderen wij erg, die willen wij ook omarmen, die willen ook een plek geven. Voor een goed idee moet altijd ruimte zijn. Een coalitieakkoord moet niet zo dichtgetimmerd zijn dat daar geen ruimte meer is om een goed gesprek te voeren op basis van inhoud, argumenten en uiteindelijk ook politieke

keuzes. Nou, bij ons, om af te ronden, de bereidheid om mee te doen aan die verdiepende verkenning, we vinden het leuk dat het ook op een andere plek in de stad is. Wat ons betreft mag het ook af en toe een keer in Oost en niet alleen in West. Maar u kent ons, wij zullen daar ook te zijner tijd aandacht voor vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Leitner.

Mevrouw Leitner: Ja, ook ik voel de behoefte om te reageren op het verhaal van de heer Berkhout. Wij kunnen bevestigen dat de gesprekken in goede sfeer hebben plaatsgevonden. En ook heel goed, zoals vorige week al aangegeven, dat er de tijd is genomen om echt ook een verdieping aan te brengen in die informatieronde. We zijn verheugd dat wij uitgenodigd zijn voor de verdiepende informatieronde. Een mooi nieuw fenomeen. Wij hebben in ons verkiezingsprogramma ook al aangegeven veel te zien in een hoofdlijnenakkoord en geen dichtgetimmerd coalitieakkoord, wat dus eigenlijk gelijk een handreiking is naar de gehele raad om de komende periode samen vorm te geven aan de stad. We waarderen ook heel erg de open houding van de VVD en die hebben we ook gezien. En wellicht dat dat, op enig moment, ook nog vorm kan krijgen. Vooralsnog zien wij uit naar de gesprekken. Verheugen ook ons op de locatie en zullen onze constructieve en positief-kritische bijdrage daaraan leveren.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Garretsen.

De heer Garretsen: Ja, wij hebben ook drie gesprekken met de heer Berkhout gehad en met de afdelingsvoorzitter. En de gesprekken waren zeer inhoudelijk en wij ervaren inhoudelijke gesprekken altijd als plezierig, zeker als het met de partij is die programmatisch met ons verwant is. En ook wij hebben in de eerste gesprekken al tegen de heer Berkhout gezegd, dat deze verdieping, met deze vier partijen, de meest voor de hand liggende optie is. We hebben er ook op gewezen dat wij ons bescheiden opstellen, achter in de rij. En dat is ook logisch, gezien het feit dat we veertig procent van onze stemmen hebben verloren. En verder hebben we de heer Berkhout erop gewezen, en de Berkhout bevestigt dat, want hij kan ook tellen, dat de raad naar, de samenstelling van de raad naar links is opgeschoven, dat er een linkse meerderheid is in de raad. En ik zou de heer Berkhout dan ook willen adviseren, en ook mevrouw Leitner. Mevrouw Leitner zou ik willen adviseren om zich zeer bescheiden op te stellen, vooral wat betreft ...

Mevrouw Leitner: Zo kent mij niet anders.

De heer Garretsen: ... sociale ... Ja, nee, ik ken mevrouw Leitner als een zeer bescheiden vrouw. Maar vooral wat betreft sociale woningbouw en de marktwerking in de zorg, daar moet toch het stokpaardje van D66 wat minder worden bereden. U weet dat de linkse partijen marktwerking in de zorg, en ook het Christen Democratisch Appèl, wat minder zien zitten. Dus ik hoop dat in het open coalitieakkoord dat niet wordt dichtgetimmerd. En ik zie de heer Berkhout knikken, dus ik ben nu al tevreden, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel voorzitter. Mijnheer Berkhout, als ik dan even de woorden van mevrouw Sterenberg citeer 'negenduizend stemmen' en ik tel de lokale partijen, exclusief de SP, dan kom ik aan veertig ... Even nog inclusief de ChristenUnie, noem ik toch even loka ... Oké exclusief; twaalfduizend, ik doe niet moeilijk. Twaalfduizend stemmen. En mijnheer Berkhout, als u nou zegt 'een open coalitieakkoord' dan moet dat ook een vorm van openheid hebben en er zit enig gevoel van mij dat hier een stukje geborgenheid, geslotenheid van vier, misschien wel afgelopen acht jaar eigenlijk gecontinueerd dreigt te worden. En ik denk dat heel Haarlem voelt dat er op een aantal gebieden een vorm van achterstalligheid is die snel aangepakt moet

worden. Geen drama, maar er zijn dingen blijven liggen, of dingen zijn te weinig voortvarend aangepakt, waardoor we nu met een aantal forse problemen zitten. Als je dan naar een open coalitieakkoord wil, dan moet het ook in een openheid met elkaar gesteund worden en dan moet je ook, voor mijn gevoel en ik ben niet de woordvoerder van de lokale partijen, maar dan moet je toch de lokale partijen, met hun twaalfduizend stemmen, toch niet gaan vergeten. Ik denk ook dat het aanbod dat we hebben gedaan, en daar zeg ik 'wij' omdat ik, wij hebben natuurlijk met elkaar gesproken, niet zo is geweest dat daar nu al, op stel en sprong, een hecht cohesieachtig model is neergelegd. Maar er is aangegeven dat er bereidheid is, juist, om daarin, als die vraag komt, heel serieus over na te denken, omdat we weten dat wij niet ver van elkaar af zitten in talloze denkbeelden. Er zijn maar weinig dingen, denk ik, over tafel gegaan, of eigenlijk geen, waarin er iets was; we staan tegenover elkaar. En ik denk dat het goed is om u, in die afweging van de komende weken, waarin u nu de keuze hebt gemaakt, toch mee te nemen dat juist de lokale partijen altijd beschikbaar zijn om, als u dreigt beperkt te worden in uw creativiteit, als er momenten gaan ontstaan waarin u denkt van: ik word een kant opgeduwd die mij niet het optimale coalitie en college biedt waar ik voor sta gezien toch de zware taken, dan denk ik, en dan spreek ik eerst namens mezelf, maar misschien dat mijn collega's dat ook beamen, dan denk ik dat lokale partijen die ruimte bieden om door te blijven zoeken naar echte topkwaliteit in coalitie en college. Daar laat ik het even bij, maar ik wens u succes in de start. Ik hoop dat wij die ondersteunende rol kunnen gaan spelen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Tuurlijk zijn wij lokaal, meneer Garretsen. De ChristenUnie vindt de keuze, om een gesprek voort te zetten met de bestaande coalitie begrijpelijk, gezien de uitslag, maar ook gezien de afgelopen periode waarin de samenwerking, over het algemeen, binnen deze coalitie, naar onze indruk, wel goed is geweest. Wij snappen ook wel het punt van de VVD, want er vallen nu in één keer heel veel partijen af en we weten ook wel, andere raden, dat het een soort, stapsgewijs gaat, waar er in een paar etappes partijen afvallen. Dus ik ben benieuwd hoe GroenLinks daarnaar kijkt. En de heer Berkman maakt eigenlijk in één zin gelijk een brug van: de input van alle partijen moeten in het vervolgproces een plaats krijgen en moeten ook akkoord zijn. En die brug ging mij iets te snel, want dan praten wel al over het eindresultaat en dat suggereert eigenlijk dat de keuze al definitief is en dat haalt het woord 'verkenning' een beetje onderuit. En daarom is mijn vraag: hoe, en wanneer, wil GroenLinks overstappen van een verdiepende verkenning naar formatie? Ook omdat we op een gegeven moment wel tot een resultaat willen gaan komen. En wij zien, met name op de woningmarkt, toch nog wel wat grote verschillen tussen de partijen en die toch wat overbrugd zullen moeten worden. Wij zien bij de kleine partij, ik heb niet iedereen gesproken, maar wel verschillende, zien wij wel degelijk bereidheid om ook een bijdrage te leveren, niet alleen inhoudelijk, maar ook in de coalitie. En natuurlijk zijn er wat kleurnuances en wat verschillen en dat is ook wat lastiger met zoveel fracties, maar we zien wel degelijk opties. Dus ja, we zijn benieuwd wat er uit deze verkenning gaat komen, maar wat ons betreft zijn andere opties zeker nog open. Ja en we hebben een beetje een hekel aan het onderscheid tussen links en rechts, maar toch; de uitslag is wel dat er wat meer, iets meer naar links is opgeschoven en dat er dus mogelijkheden zijn om het beleid op bepaalde punten socialer te maken en dan kom je toch weer bij de discussie over de woningmarkt en bij de discussie over de Waarderpolder. Nou, daar zie je wat verschil tussen PvdA, GroenLinks aan de ene kant en CDA op het aspect Waarderpolder en D66 op het aspect van sociale woningbouw. Dus, ja, we hopen, we zijn benieuwd naar de uitkomsten, maar wat ons betreft komt er wel een duidelijke koers. En we snappen: een open akkoord is mooi, hebben we ruimte voor de oppositie. Maar hier moet wel een duidelijke richting worden gekozen. En ook niet alleen voor de komende vier jaar, maar ook voor langer, want we hebben een enorme opgave. Dus ja, we wachten het af, maar we hopen wel dat er snel duidelijkheid komt wanneer dan we overgaan naar een formatie. Dat we niet ineens voor een voldongen feit staan en we al de

uitslag hebben. Ja, de zorg. Ik noem even woningbouw, maar ik sluit me helemaal aan bij de SP over de zorg, ja.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even verder. Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het CDA kan grotendeels aansluiten bij de PvdA en D66. Ja, ook wij zijn erg blij dat GroenLinks ons heeft uitgenodigd voor de volgende ronde gesprekken, of 'verdiepende verkenning' was het. Dank voor het vertrouwen. Ook herkennen we, inderdaad, de programmatische overlap die al genoemd is, ik denk voornamelijk op armoedebeleid, maar ook als we het hebben over rentmeesterschap, ten minste zo noemen wij het dan, en jullie noemen het duurzaamheid en groen. Ik kijk ook even naar onze duurzaamheidskampioenen hier naast mij. Nee, dus wat dat betreft was de verrassing niet heel erg groot, maar wel dank voor het vertrouwen. En wij kijken er dan ook erg naar uit om, nou ja, onze idealen voor de stad, samen met GroenLinks, maar dus ook met eigenlijk alle partijen, te gaan verwezenlijken. En daar laat ik het even bij, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Aynan.

De heer Aynan: Ja, dank u wel voorzitter. Mijnheer Berkhout, ook vanuit onze kant: dank voor de constructieve gesprekken. Vooral het eerste, toen ik nog onder de morfine zat, was echt heel prettig. Voorzitter, 'verdiepende verkenning', maar dan, ja, op een locatie, hoogverheven boven de stad. Voorzitter, het had misschien symbolisch gepaster geweest als het gewoon down to earth was geweest, bijvoorbeeld ergens in de Waarderpolder. En dan toch eventjes, want ik had expres op het CDA gewacht, zodat ik deze vraag wat inhoudelijker kan stellen: één van de grootse opgaven is, inderdaad, het oplossen van de woningnood en het naar beneden brengen van de veels te lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen. En dan hoor ik dat u het heeft over 'inhoudelijke partners' en dan kan ik me natuurlijk bij de PvdA, en wat minder bij D66, iets voorstellen, maar helemaal niet bij het CDA, omdat die ook campagne hebben gevoerd, eigenlijk, van: nou, de grenzen zijn bereikt. En dan verbaast het mij dat u, wat dat betreft, een inhoudelijker partner als de VVD, die heeft ook aantallen genoemd, zoals zestienduizend woningen bijbouwen, dat u die op deze manier aan de kant schuift. En dan is het natuurlijk, gaat het mij helemaal niet om welke partij dan ook, maar om het bestrijden van de woningnood. En ik zou daar, ik zou het heel erg waarderen als u daar nog eventjes op wilt ingaan. Want u heeft zelf, bij de eerste duiding, gezegd van: nou, de uitslag is, in ieder geval qua duiding vanuit GroenLinks, moet die groener en socialer, de stad is groener en socialer geworden. En dan zie ik toch dat u doorgaat met, nou ja logischerwijs misschien, maar met de partners die u al had en dan de vraag: wat is dan groener en socialer aan deze zelfde partners? Dank u wel. En uiteraard veel succes verder.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, voorzitter en mijnheer Berkhout, dank u wel. Ik heb heel goed geluisterd, Trots Haarlem heeft heel goed geluisterd, en eigenlijk zegt u: we komen straks weer terug bij Trots Haarlem. Dus, nou, dat is hartstikke goed, want dat is altijd de vooruitziende blik natuurlijk; uiteindelijk kom je toch bij Trots Haarlem. We zijn natuurlijk ook de grootste stijger geweest: vierduizend stemmers op Trots Haarlem. Dus dat zou ook nog wel terecht zijn, als die ergens ook een kans krijgen om mee te doen in het proces. Dan even over de ... Inderdaad, wij begrijpen ook wel dat u in de eerste instantie misschien denkt: wat we hebben dat willen we graag houden. Maar wij wijzen natuurlijk wel op het feit dat misschien de samenwerking tussen de wethouders heel goed is geweest, maar dat je de partijen ondertussen, onderling, natuurlijk heel erg veranderd zijn. Het CDA is vijftig procent nieuwe raadsleden. PvdA is totaal andere structuur als vroeger. Dus u, dat u niet teveel aanneemt van: zoals het was, zo zal het altijd blijven. Daar hebben we ook in onze

gesprekken over gehad, dat er vaak gedacht wordt: zoals het nu is, zal het komende tijd gaan. Terwijl er allemaal nieuwe ontwikkelingen en veranderingen aan zitten komen. Dus hou daar graag ook rekening mee. Ja en, ja, zoals ik daarnet al zei: u komt vast weer terug bij Trots Haarlem. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Berkhout.

De heer Berkhout: Ja, ik moet zeggen: het Trots verbaasde mij op Eerste Kerstdag ook, maar eigenlijk altijd. Nee, maar op Eerste Paasdag, doordat ik opeens een persbericht onder mijn ogen kreeg dat er een minderheidscoalitie was, van Trots en GroenLinks. Ja dat was ook, natuurlijk, een mogelijkheid geweest. Vooral dat wethouderschap van Algemene Zaken en van Specifieke Zaken was ... Petje af, je zette me nog even aan het denken, dus dat ... Misschien komen we toch altijd weer terug bij Trots, dat ... Nee, maar waarvan akte. En je zegt: het is altijd zo en het zal altijd zo blijven, nee dat is zeker niet de intentie. Het kan wel zijn dat je misschien weer met dezelfde partijen verdergaat, maar, wat ik zei, er zit hier een nieuwe koers. En, eventjes aansluitend ook op de woorden van Jouw Haarlem, zegt van: ja, die koers is groener en socialer. GroenLinks is de grootste partij van Haarlem geworden. Dat zal zich uitwerken in een akkoord. Maar ik heb ook die prioriteit op dat vlak, ook bij de andere partijen gehoord. Bij de PvdA, ook bij D66, goed wonen, goed klimaat, dat zijn zaken die gewoon tot overeenstemming ... CDA, met 'mister duurzaamheid' Ron Dreijer. Ik zie daar best wel mogelijkheden. Armoedebeleid, wat mevrouw De Raadt net zegt. Dus maakt u zich daar niet al te veel zorgen over. Maar dat eventjes daargelaten. Ik denk dat ik eventjes, misschien, het rijtje af ga. De VVD allereerst. En ja, dat begrijp ik volledig, maar ik, laat ik vooropstellen dat ik, en dat hoor ik ook, proef ik ook bij de andere partijen, dat dit al winst is, dat de VVD teleurgesteld is dat ze, dat hun constructieve houding niet wordt beloond. Dat laat wel zien dat er een, misschien een nieuwe VVD hier echt daadwerkelijk zitting gaat nemen. Maar, nou ik kan nogmaals herhalen: ik begrijp de teleurstelling. En ik vind dat mooi, want daar spreekt een ambitie uit. Maar inhoudelijk verschillen wij van elkaar. En dat is, ik ... Uw prioritering was ook in de gesprekken meer van, los van woningbouw, wat ik, trouwens, gelukkig overal terug hoorde, was dat ook bijvoorbeeld bereikbaarheid, en dan met name het oplossen van de files. En als ik uw programma erbij pak, dan zie ik daar ook een ander middel dan het middel wat wij daarvoor kiezen. En dat is één voorbeeld. En dat wil ik niet, dat is niet dan om dan te zeggen: daarmee is de kous af. Maar dat is één voorbeeld, waarin ik bij andere partijen zag van: nou, hier kunnen we misschien een stap verder maken. Maar nogmaals: het is een verdiepende verkenning, het is geen formatie. En volgens mij vroeg ook de heer Visser van: wanneer ga je dan van de ene naar de andere fase? Nou, hopelijk snel. Maar wel zorgvuldig. En dus niet opeens van: nou, nu zitten we in de formatie. Dat zal ik u ook mededelen, wanneer je daarin zit, of wanneer je daar niet in zit. Want ik heb, dat heb ik nog niet in de eerste gesprekken gezegd, maar ook; de grootste uitdaging voor deze, toekomstige, coalitie, ligt op het vlak van de investeringen die we in de stad zullen moeten gaan doen. En dat is er eentje waar meerdere partijen ook verschillend in staan. En ik denk dat, en dat wordt een uitdaging. En als we daar niet uitkomen, dan komen we hier weer terug. Zo eerlijk is het verhaal misschien ook wel. Dus, dat even daar. Nou, PvdA was verheugd, D66 ook. Dat is mooi. Daar doe je het toch een beetje voor, ja. CDA was ook tevreden, ja. Trots is altijd trots natuurlijk, ja. Nee, maar dan hoorde ik wel wat geluiden van: ja, negenduizend stemmen doen er niet toe, veertienduizend stemmen doen er niet toe. Ben ik niet met u eens, want volgens mij is ... Ja we zullen altijd een coalitie en een oppositie houden. Maar daar kan je op verschillende manieren mee omgaan. Dan kan je zeggen van: hiermee is de kous af, u kunt vier jaar lang doen wat u doet, we gaan geen enkele motie goedkeuren. We hebben een situatie gekend, vorige periode, de eerste kadernota 2014, waarbij alle moties die door de oppositie werden ingediend, niet werden overgenomen. Dat gaan we dus, zo'n situatie gaan we wat ons betreft, wat GroenLinks betreft, niet meer krijgen. En een manier om dat te concretiseren, en dat is misschien, mijnheer Visser, iets aan het eind, maar het is wel het middel om daar te komen, een open coalitieakkoord. En dan bied je ruimte en dat is, hoe ik het

zie, is dat ook een manier van lef tonen, van durf hebben, van ook niet alles willen afhechten. En dat kan ook voor een partij als GroenLinks betekenen, dat er misschien wisselende meerderheden ontstaan op bepaalde vlakken. Maar dan gaan we wel inhoudelijk hier een gesprek aan. En dat hoop ik heel erg de komende jaren meer terug te zien. En dat is één instrument om dat te doen. Dus wat dat betreft; ben er niet bang voor dat wij opeens niet rechtdoen aan de stemmen, die dan misschien aan de andere kant zitten, in de oppositie, maar die doen er wel degelijk toe. Ja, dat zijn eigenlijk eventjes ... Jouw Haarlem gaf nog wel, ik weet niet of ik dat al had gezegd, de nadruk van woningbouw. Hoe ga je daar nou mee om? Want u zag nog wat verschillen in de partijen, hoe die daarmee omgaan. Kan ik begrijpen, maar ik heb wel nadrukkelijk in die gesprekken gezegd dat ik de ambitie moet proeven om de komende vier jaar ontzettend veel meters te gaan maken als het gaat om woningbouw. En dan kan je zeggen: over 2040 moeten er zóveel zijn, of: over 2025 zóveel. Maar het gaat nu, want, volgens mij, u zegt dat vaak genoeg, we bekijken ons erop wat er mogelijk is. Dus het is alle hens aan dek. En er is sowieso commitment voor om die ontwikkelzones, om die vijfenzeventighonderd woningen in de komende jaren te realiseren. En ik denk, als dat gaat lukken, dan zijn we al heel ver. Maar daar, die ambitie is er om iets concreets te doen. En ik heb ook úw oproep gehoord. U zegt van: de meest waarschijnlijke plek om daar meteen mee te starten is de Oostpoort. Maar doe daar meteen iets. Laat meteen zien aan de stad dat je dat serieus neemt. Het is een hele serieuze oproep geweest en ik denk dat we die ook heel serieus gaan meenemen in deze onderhandeling. Dus dat kan ik u meegeven. En die ambitie is er wat GroenLinks betreft en het gaat nu om de komende vier jaar: wat kunnen we echt daadwerkelijk doen. Dus dat wil ik u meegeven als het gaat om woningbouw. Voorzitter, dat is, denk ik, eventjes afsluitend, wat ik hier nog mee wil teruggeven.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk, voor dit moment, dat daarmee voldoende informatie gewisseld is. Sterkte met de verdere besprekingen ... Ah, mevrouw Sterenberg.

Mevrouw Sterenberg: Wij hebben nog wel een vervolgvraag. Want uit de eerste betoog van de heer Berkhout bleek dat de deur openstond, dat het slechts verkennend was, maar dat er nog mogelijkheden waren voor andere partijen, waaronder de VVD. Maar uit de reactie op onze vragen blijkt nu eigenlijk meer dat u de deur dan wel dichtdoet, terwijl wij duidelijk hebben aangegeven dat we welwillend zijn om te kijken waar we de problemen, die wij gezamenlijk zien, om die op te lossen. En om bij een paar oude bekende woorden te blijven: in onze ogen lijkt dat een beetje te schuren met het geschetste beeld van een open coalitie. Want als u juist aangeeft die open coalitie te willen waarin dingen kunnen openstaan, waar het aan de gehele raad wordt neergelegd, snappen wij niet waarom u nu specifiek al op de inhoud, zonder dat we het over concrete maatregelen hebben gehad, toch al wél aan die uitsluiting doet.

De voorzitter: Mijnheer Berkhout.

De heer Berkhout: Ja, nogmaals, ik doe niet aan uitsluiting. Het is zo ... Zaak één is dat je zoekt naar partijen met wie je programmatisch overeenstemming hebt. Nogmaals, daar, de partijen die ik net heb genoemd staan dicht bij ons dan de VVD. Lijkt mij helder. Daarnaast is het niet: de deur dicht, de deur op slot. Het is een, wat ik zeg: het is nog niet formeren. Het is, met deze partijen denken wij, op dit moment, dat we een programma voor de stad kunnen neerzetten wat recht doet aan de wensen die spelen. Maar als dat niet lukt, als wij vastlopen op het gebied van financiën, als wij vastlopen op het gebied van sociale woningbouw, als wij vastlopen op welk vlak er maar denkbaar is, komen we hier terug. En, wat ik u heb gezegd, u kwam misschien, nou, de VVD kwam als partij misschien van min tien, in de vorige periode: ondenkbaar dat wij daar ooit mee samen gaan doen. U bent heel dichtbij gekomen, dat kan ik u meegeven. Maar dan maak je uiteindelijk een afweging, en dat is deze afwe ... En ik snap uw teleurstelling. Ik vind het prettig om te zien dat u teleurgesteld

bent, want u heeft een ambitie om mee te doen. De deur is niet dicht, maar dit is de volgende stap die wij nu inzetten.

De voorzitter: Goed, de heer Garretsen nog.

De heer Garretsen: Een korte vraag aan de heer Berkhout. Ik heb de heer Berkhout erop gewezen dat er linkse meerderheid bestaat in de raad. Wat voor consequenties trekt hij daaruit voor het zeer open coalitieakkoord dat er gaat komen?

De voorzitter: Even één moment. Want voordat nou we een hele lange dialogen gaan krijgen, stel ik voor dat we even alle vragen die er nog mogen zijn, dat die nu geïnventariseerd worden, dan kan de heer Berkhout die samen meenemen. De heer Aynam.

De heer Aynam: Ja voorzitter, toch nog even een vraag die ik vergeten ben. U had het over participatie met de stad. Nou, dat is natuurlijk alleen maar lovenswaardig. Toch ... Wanneer, en hoe, denkt u die stad mee te kunnen nemen? Graag een antwoord daarop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, in het verlengde van de vraag van Jouw Haarlem. Een open akkoord; wanneer, en hoe, denkt u bijdragen van andere fracties mee te nemen? We hebben natuurlijk ook nu allerlei dingen meegegeven. Krijgen we straks een soort conceptakkoord te zien wat, bijvoorbeeld, door de oppositie nog geamendeerd kan worden, bij wijze van spreken? Met het idee ... Ja, ik noem maar wat. Dus hoe ziet u dat 'open' voor zich? Of ziet u het 'open' alleen maar voor zich als globaal akkoord waarin niet alles is dichtgetimmerd, zodat de raad ook vrijheid heeft? Dus kunt u dat woord 'open' misschien nog iets meer specificeren?

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het. De heer Smit nog.

De heer Smit: Ja, een kleine nabrander voor mijnheer Berkhout. Doorgaan op de oude weg is niet uw bedoeling, mijnheer Berkhout. Nee, nee, nee, nee, ik zeg: doorgaan op de oude weg is niet uw bedoeling. Maar, op het moment dat u met dezelfde partners de dialoog weer aangaat ...

De heer Berkhout: Dit is niet de titel van het nieuwe coalitie (...)

De heer Smit: Ik had het ook niet zo bedoeld, maar als u hem alsnog ... Nou goed, nee. Als u met dezelfde partners nu doorpraat, dan hoor ik graag nog even van u waar u denkt dat u nu de meerwaarde eruit haalt die u op een aantal plekken niet kon herkennen in de afgelopen vier of acht jaar? Wat is de chemie die u nu sterkt in de gedachte: met deze vier trekken we er meer uit, komen we met een aansprekend verhaal waarin wij de achterstalligheid ook goed oppakken? Dank u.

De voorzitter: Dat was het. Ja? De heer Berkhout.

De heer Berkhout: Ja, de SP: ziet u ook de linkse meerderheid? Nou, ik zie u helemaal glunderen bij die opmerking. Ja, dat gaat misschien spannende tijden opleveren, mijnheer Garretsen. Maar dat moeten we dan t.z.t. maar gaan zien. Daarnaast, Jouw Haarlem, mijnheer Aynam: participatie met de stad. Ook daar ben ik met u het gesprek over aangegaan, want u waarschuwde mij van: participatie kan je goed doen of kan je fout doen. Nou dat laatste, dat wil ik dus niet, laat ik het zo zeggen. Dus als je participatie fout doet is dat je wél

zegt van: joh, iedereen mag meepraten, maar je doet er vervolgens niks mee. Nou dat is een wijze les geweest. Ik heb ook inmiddels het Haarlems Dagblad de afgelopen keren gelezen. Ik heb daar ook bijdrages gezien van hoe je, wat wél suggesties zijn om participatie daadwerkelijk te laten landen. Dus ik neem dat mee in de gesprekken die volgende week zullen plaatsvinden, maar ik denk daar tweeledig over. Denk eigenlijk dat je kijkt wat mogelijk is in deze fase, maar wees beducht op de valkuil die u schetst. Belangrijker nog: zet dit neer in een coalitieakkoord. Bied ruimte voor participatie uit de stad in de komende vier jaar. En ik denk dat daar, dat we daar meer uit kunnen halen dan we dat we de afgelopen jaren hebben gedaan. Dan de ChristenUnie. Als het gaat om een open coalitieakkoord; hoe ziet dat eruit? Wanneer doen wij nog mee, of niet? Ook dat is een vraag die ik, denk ik, meteen neer ga leggen bij de andere partijen, want ik ben blij dat er dus draagvlak is voor keuze voor een open versus een dichtgetimmerd akkoord. Ik heb daar wel ideeën over, maar dat wil ik eerst eventjes toetsen bij de andere partijen in deze fase van het traject. En dan zei, tot slot, zei de heer Smit van de OP Haarlem van: waarom proeft u nu de chemie? Waar was die de afgelopen jaren? Nou ik denk dat hier wel degelijk ...

De heer Smit: Ik zeg niet: waar was die? Maar er waren wat manco's de afgelopen jaren. En nu zoekt u meer chemie en denkt hem te vinden. En ik vraag van u wat toelichting daarop.

De heer Berkman: Ja, nou kijk, er waren wat manco's, denk ik, in de hele raad, de afgelopen jaren. Dus daar is ook, ligt een opdracht voor ons allemaal om daaraan te sleutelen. Maar ik proef een bereidheid om ... Nou, je kan hem heel erg, als je hem zo zegt, je kan zeggen: om te leren van je fouten, zou je hem kunnen zeggen, om de ervaring die we de afgelopen mee hebben gekregen: wat werkt, wat werkt niet? De uitgestoken hand werkt misschien, de teruggetrokken, angstige reactie werkt niet. Om die ... Ik proef die bereidheid om ook bij deze partijen, om daar constructief mee om te gaan en daar een oplossing voor te vinden. Dus zo zou ik hem willen inkleuren, wat dat betreft.

5. Sluiting

De voorzitter: Goed, voor dit moment sluiten we hiermee af. Dit onderwerp komt nog een aantal keren terug en gaat tot een bepaald resultaat leiden natuurlijk. Daarmee komen we aan het eind van deze zitting en ik wens u nog een goede avond. Er is voor iedereen koffie en er is, bovendien, nog een programma over de werkwijze van de raad. Dus voor degenen die dat betreft, wens ik nog een prettige avond daarin. Ik sluit de vergadering.